

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Kinderbegeleider schoolgaande kinderen

//////////////////////////////////////
BK-0270-3

1. Globaal

1.1 TITEL

Kinderbegeleider schoolgaande kinderen

1.2 DEFINITIE

De kinderbegeleider schoolgaande kinderen begeleidt de kinderen van de basisschool buiten de schooltijd en draagt bij aan hun algemene ontwikkeling, dit in samenwerking met ouders, collega's en externen rekening houdend met de diversiteit in de samenleving teneinde het kind zich goed te laten voelen en de ouders als eerste opvoeders te ondersteunen.

1.3 EXTRA INFORMATIE

De referentiekaders zijn abstract-theoretische kaders waarin een expliciet vakjargon wordt gehanteerd. Binnen dit dossier worden deze formuleringen in de opsomming van de activiteiten overgenomen (rubriek 2.1). De vertaling naar de concrete handelingspraktijk van de kinderbegeleider schoolgaande kinderen gebeurt in de beschrijving van de competenties/activiteiten a.d.h.v. de descriptorelementen (rubriek 2.2).

Het uitgangspunt voor dit dossier en de basis waarop de basisactiviteiten voor het beroepskwalificatiedossier kinderbegeleider baby's en peuters steunen zijn de 6 volgende clusters van competenties (advies Raadgevend Comité, 27 maart 2013):

- 1° kunnen aanbieden van een gevarieerde vrije tijd aan kinderen, zowel individuele kinderen als een groep kinderen;
- 2° kunnen zorgen voor de kinderen, bijdragen aan hun ontwikkeling, en hun welbevinden en betrokkenheid kunnen stimuleren;
- 3° kunnen samenwerken met het gezin als partner in de opvoeding;
- 4° kunnen samenwerken met externen in functie van een gevarieerde vrije tijd voor kinderen;
- 5° kunnen samenwerken met collega's en verantwoordelijke;

6° kunnen reflecteren over het pedagogische handelen en op basis van die reflectie het handelen kunnen verbeteren;

7° kunnen omgaan met diversiteit van kinderen, gezinnen, externen en collega's.

De competentiefiche K130301 Kinderwerker (m/v) werd eveneens als referentiekader gehanteerd. Deze competentiefiche bundelt een uiteenlopend aantal beroepen waarbij de focus sterk ligt op een één tot één relatie met één kind. Er wordt eveneens gefocust op technisch uitvoerende en verzorgende taken. Dit heeft voor gevolg dat de complexiteit van het beroep 'kinderbegeleider schoolgaande kinderen' onvoldoende wordt gevat. Professionaliteit in de kinderopvang schoolgaande kinderen behelst immers -het in samenwerking met de ouders- begeleiden van een groep schoolkinderen en bijdragen aan hun ontwikkeling. Hierna volgt het overzicht van de niet weerhouden basisactiviteiten uit fiche K130301 samen met de bijhorende argumentatie. Er werd steeds een alternatieve formulering opgenomen die gedragen wordt door alle (betrokken) arbeidsmarktactoren.

Om het vakjargon op de juiste wijze te interpreteren wordt een woordenlijst toegevoegd. De eerste maal dat het woord voorkomt in de tekst wordt dit met een astrix aangeduid, deze woorden kunnen allemaal in de woordenlijst teruggevonden worden.

Woordverklaring:

- Basisschool

De basisschool is de kleuter- en lagere school.

- Betrokkenheid

Betrokkenheid van het kind gaat over het geconcentreerd en tijdvergeten bezig zijn, gemotiveerd bezig zijn, een open houding hebben voor wat de omgeving te bieden heeft, intens mentaal actief zijn, exploratiedrang hebben en zich bewegen aan de grens van de eigen mogelijkheden.

- Deontologisch handelen

Handelen volgens de plichten die eigen zijn aan het beroep van een kinderbegeleider.

- Diversiteit

Diversiteit verwijst naar verschillen tussen mensen op vlak van sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, economische status, opleidingsniveau, seksuele geaardheid, specifieke zorgbehoefte, gedragsmoeilijkheden, normen en waarden, uiterlijkheden, gender, leeftijd, ...). Omgaan met diversiteit betekent dat je de eigenheid van elke persoon (kind, gezin, medewerker, buitenstaander) waardeert en dat je positief omgaat met meertaligheid. Het betekent ook dat je diversiteit zichtbaar maakt in de werking van je opvang, bijvoorbeeld op het vlak van inrichting (gebruik van foto's,...), de maaltijden die je kinderen aanbiedt, ...

- Gezinsopvang

Opvang tot en met 8 plaatsen. Deze vorm kan zich situeren in de gezinswoning van de kinderbegeleider.

- Gezondheidsbevordering

Gezondheidsbevordering is het zorgen voor gevarieerd eten, voor voldoende beweging en de psychische gezondheid.

- Groepsopvang

Opvang vanaf 9 plaatsen.

- Observeren

Observeren is systematisch en gericht kijken naar wat er gebeurt in de kinderopvang (bv. Hoe kinderen en volwassenen met mekaar omgaan) en dit proberen begrijpen.

- Onverwachte situaties

Situatie waarbij baby's/ peuters/ kinderen in gevaar zijn of dreigen te komen. Bijvoorbeeld omdat een kind bij een ongeval in de opvang zware letsels heeft opgelopen, omdat er vermoedens zijn dat het kind mishandeld werd,...

- Ouders

Ouders zijn de personen in het thuismilieu van het opgevangen kind die verantwoordelijkheid voor dat kind dragen. Het kan ook gaan om een grootouder, een stiefouder, pleegouder,...

- Pedagogisch handelen

Pedagogisch handelen betekent o.a. dat de kinderbegeleider: de opvoeding van de ouders respecteert en deze in onderling overleg verder zet; begrip toont voor wat een kind denkt, wilt, doet; inspeelt op de behoeften van het kind; ervoor zorgt dat een kind zich thuis voelt/ gewaardeerd voelt/ emotioneel veilig voelt; kijkt naar wat de baby/ peuter/ het kind kan, wat zijn/ haar interesses en talenten zijn en daarop in te spelen; de baby/ peuter/ het kind kansen geeft om zelf nieuwe zaken te ontdekken en hem/ haar ruimte laat voor een eigen invulling van dagdelen; niet alleen oog heeft voor het individuele kind, maar ook aandacht heeft voor de groep en de interactie tussen de kinderen onderling.

- Reflecteren (zelfreflectie en reflecteren met anderen)

Zelf reflecteren is nadenken over wat je doet in de kinderopvang en over wat kinderen, hun ouders, de samenleving hierbij denken, voelen en doen. Je denkt hierover na met het oog om tot nieuwe inzichten te komen en je eigen handelen te verbeteren.

Reflecteren doe je ook samen met anderen, je denkt samen na om zo vanuit verschillende standpunten meer vanop een afstand te kijken naar de praktijk. Kinderbegeleiders gaan daardoor professioneler werken en dit heeft weer zijn effect op de kinderen en hun ouders.

- Rijke taal

Tijdens het praten met kinderen is de verleiding er om zinnen te vereenvoudigen, bv. door voorwerpen aan te wijzen en er de aandacht op te vestigen met woorden als 'dat', 'hier', 'kijk', 'zo',... Het is van belang om op een niet-vereenvoudigde manier tegen kinderen te spreken. Om te vertrekken van concrete ervaringen die zich hier en nu voordoen. Om op een natuurlijke manier met een kind te praten. Zo leert het klanken, woorden en intonatie.

- Sensitief

Sensitief betekent dat de kinderbegeleider de signalen van het kind opvangt, juist interpreteert en er effectief op reageert. Deze houding zorgt voor een gevoel van veiligheid, vertrouwen bij het kind. Het kind kan zich zo makkelijker hechten aan de kinderbegeleider.

- Sociaal-emotionele behoeften van een kind

Het gaat hier over : de behoefte aan affectie, warmte en tederheid, (geknuffeld worden, ...); de behoefte aan veiligheid, duidelijkheid en continuïteit (voorspelbare omgeving en gedrag); de behoefte aan erkenning en bevestiging (aanvaard en gewaardeerd worden, een eigen plek in de groep); de behoefte om kundig te zijn (ervaren dat je iets kan, successen ervaren); de behoefte om

zich verbonden te voelen met anderen en de wereld.

- Welbevinden

Welbevinden gaat over als kind kunnen genieten, spontaan en zichzelf zijn, ontspannen zijn, zich open opstellen, levenslust uitstralen, zelfvertrouwen hebben, weerbaar en assertief zijn en in contact zijn met zijn gevoelens.

- Ziektepreventie

Ziektepreventie is het voorkomen van ziektes, besmetting en verontreiniging door juist te handelen. Dit gaat over het toepassen van een goede hygiëne, het inschatten van mogelijke risico's op het vlak van besmetting en verontreiniging in de huiselijke omgeving en het nemen van de juiste maatregelen.

1.4 SECTOREN

- Overheid/Geen PC
Lokale besturen en OCMW
- Social profit (PC319 Opvoedings- en huisvestigingsinrichtingen en -diensten, PC331 Vlaamse welzijns- en gezondheidssector)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

VIVO (Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding)

Kind en Gezin Sint-Gillis

Mede-indieners

VDAB-Studiedienst

Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten

FELIES VZW

Kind en Preventie vzw

Solidariteit voor het Gezin vzw

Vlaams Welzijnsverbond Brussel

Gezinsbond

SOM vzw Berchem ((Federatie sociale ondernemingen))

Landelijke Kinderopvang VZW

SOM vzw Gent

Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten (NVSM)

UnieKO vzw (beroepsvereniging voor de zelfstandigen in de kinderopvang in Vlaanderen en Brussel)

Zorgnet - Icuuro

UNIZO

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Regelgeving: Besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 (BS 17 september 2014) houdende de voorwaarden voor erkenning en attest van toezicht en het kwaliteitsbeleid voor buitenschoolse gezinsopvang en groepsopvang.
- Regelgeving: Protocolakkoord betreffende de relatie tussen de personen die erkend zijn door Office de la Naissance et l'Enfance, de personen die tewerkgesteld zijn in een door Kind en Gezin vergunde of erkende opvang of opvang met een attest van toezicht van Kind & Gezin, personen die zelfstandig zijn of werkzaam zijn binnen diensten erkend door de Duitstalige Gemeenschap en de beoefenaars van gezondheidszorgberoepen van 24 februari 2014
- Sectoraal profiel: De "Competenties van kinderbegeleider baby's en peuters" zoals positief geadviseerd door het Raadgevend Comité van Kind en Gezin op 23 mei 2012
- Competent-fiche (SERV): K130301 Kinderwerker (m/v), 20 oktober 2014

Relatie tot het referentiekader

Alle basisactiviteiten die vanuit de Competent-fiche geherformuleerd en/of geïntegreerd werden:

- Maakt eten klaar en geeft het kind eten en drinken (Id 16563)

Eten wordt niet standaard aangeboden in de buitenschoolse opvang. Ook is de omschrijving van de activiteit te technisch uitvoerend en gericht op 1 kind. De kinderbegeleider organiseert en begeleidt soms (bijvoorbeeld op woensdagnamiddag, snipper- of vakantiedagen) het eetmoment van een groep kinderen. Het bezig zijn met voeding zit eerder in 'het aanbieden van gevarieerde activiteiten' vb; samen koken. Het organiseren en begeleiden van eetmomenten zit vervat in de activiteit: 'Herkennt de lichamelijke behoeften van het kind en speelt hierop in'.

- Onderhoudt de leefruimtes en reinigt textiel van het kind (Id 9513)

De omschrijving van de activiteit is te technisch uitvoerend. 'Reinigen van textiel' is geen basisactiviteit die door een kinderbegeleider opgenomen wordt. Het onderhouden van de leefruimtes zit vervat in de activiteit: 'Creëert op het moment zelf (binnen de beschikbare infrastructuur en de beschikbare uitrusting) een stimulerende en veilige, hygiënische leer- en leefomgeving die beantwoordt aan de behoeften van de kinderen.'.

- Wast het kind en verzorgt het (Id 6735)

In de buitenschoolse kinderopvang wordt een kind niet gewassen. Deze activiteit is niet van toepassing. Een kinderbegeleider zal op regelmatige tijdstippen aandacht besteden aan de lichamelijke verzorging van de kleuters. Lagere schoolkinderen zijn op dit punt al zelfstandig. Een herformulering van deze basisactiviteit is noodzakelijk. Deze herformulering gaat uit van de holistische visie op ontwikkeling en opvoeding waarbij 'zorgen, voeden, leren, spelen en groeien' één geheel vormt. Het organiseren en begeleiden van verzorgingsmomenten volgens de behoeften, leeftijd, ontwikkeling en mogelijkheden van de kinderen zit vervat in de activiteit: 'Herkent de lichamelijke behoeften van het kind en speelt hierop in'.

- Verschafft comfortzorg en troost (wiegen, knuffelen, ...) (Id 16778)

De formulering van de activiteit is te beperkt. De onderliggende vaardigheden spelen in op de sociaal-emotionele en lichamelijke behoeften van het kind (op het ritme van het kind, aanpak op maat,...) Dit is ruimer dan de formulering 'comfortzorg'. Comfortzorg en troost zit vervat in de activiteit: 'Herkent de sociaal-emotionele basisbehoefte van het kind en speelt hierop in'.

- Begeleidt het kind bij het leren van de dagelijkse handelingen (Id 20929) en organiseert spelactiviteiten. Helpt het kind bij ontwikkelings- en leeractiviteiten (Id 22710) en Toezien op of helpen bij het huiswerk van een schoolgaand kind (Id 26097)

De onderliggende vaardigheden worden niet volledig gevat door de formulering van deze basisactiviteiten. De onderliggende vaardigheden beschrijven het stimulerend tussenbeide komen van een kinderbegeleider om de ontwikkeling van het kind te ondersteunen. Deze activiteiten zijn ook actiever geformuleerd dan uit de formulering van de basisactiviteit opgemaakt zou kunnen worden. Deze activiteiten zitten vervat in de activiteit: 'Biedt kinderen een gevarieerde vrije tijd aan, stimuleert hun ontwikkeling, gaat uit van hun talenten en ondernemingszin'. 'Werken volgens de afspraken en visie van de organisatie' past niet onder de basisactiviteit met Id 20929. Hetzelfde geldt voor 'de samenwerking met de ouders'. Deze wordt gevat onder Id 41361-c 'Werkt samen met het gezin en erkent het gezin als eerste opvoeder'.

- Observeert het gedrag en de evolutie van het kind. Informeert de ouders, familie en leerkrachten (Id 17223)

De formulering van deze basisactiviteit is te eenzijdig. Een kinderbegeleider gaat in interactie en werkt samen met het gezin. Er is dus sprake van uitwisseling en tweerichtingsverkeer. Dit is ruimer dan informeren. Het observeren en samenwerken zit in de activiteit: 'Werkt samen, geeft feedback en maakt afspraken' (Id 41355-c), 'Werkt samen met het gezin en erkent het gezin als eerste opvoeder' (Id 41361-c), en in de door de arbeidsmarktactoren geformuleerde activiteit 'Observeert het gedrag van het kind, reflecteert hierover en (onder andere op basis van observaties) stemt zijn handelen hierop af'.

- Onthaalt het kind en begeleidt bij aankomst (Id 17965)

Deze basisactiviteit is te eenzijdig gericht op het onthaal van het kind en zit vervat in de activiteit: 'Begeleidt de kinderen bij hun aankomst en afhaalmoment.'''.

- Werkt volgens sociale en ethische normen (Id 41346)

Deze wordt reeds gevat door de basisactiviteit 'Gaat op een positieve en opbouwende manier om met alle kinderen, ouders, collega's en anderen (Id 41350-c)

- Verleent het kind bijstand bij het gebruik van orale geneesmiddelen op voorschrift van een arts (Id 41314) en 'Begeleidt oefeningen voor een hulpbehoevend kind volgens een therapeutisch model' (Id 23310)

De wijze waarop deze activiteiten worden geformuleerd kunnen mogelijks verwijzen naar zorgkundige/therapeutische handelingen. Dit behoort niet tot het takenpakket van de kinderbegeleider buitenschoolse opvang. Huis-, tuin- en keukenhandelingen ter verzorging van een kind, kunnen ook binnen de kinderopvang gebeuren. Dit zit verrat in de activiteit: 'Zorgt voor een stimulerende, en veilige, hygiënische en gezonde speelomgeving voor kinderen.'

- Vult de opvolgdocumenten van de betrokkene in en wisselt informatie uit met het team, familie, administratieve diensten en verzorgend personeel (Id 18117)
Zit verrat in: 'Observeert het gedrag van het kind, reflecteert hierover en stemt zijn handelen hierop af.', 'Werkt samen, geeft feedback en maakt afspraken' (Id 41355-c), 'Werkt samen met ouders en erkent hen als eerste opvoeder' (Id 41361-c).

- 'Verbetert het professioneel handelen en verbetert de kinderopvang' (Id 41357)
zit verrat in: 'Reflecteert over de werking en draagt bij tot het verbeteren van de kinderopvang (Id 41357-c).

Volgende basiscompetenties werden toegevoegd door de arbeidsmarktactoren:

- Ondersteunt het kind bij al zijn activiteiten
- Geeft kansen aan kinderen om hun sociale vaardigheden te oefenen, stimuleert positieve contacten tussen de kinderen onderling en stelt grenzen
- Organiseert en begeleidt eetmomenten (vieruurtje, (eventueel) lunch op woensdagmiddag)
- Organiseert rust- en bewegingsmomenten
- Zorgt voor de kinderen in functie van hun behoeften
- Werkt samen met externen in functie van de opvang van het kind.

Volgende activiteit werd niet opgenomen in dit beroepskwalificatiedossier omdat zij niet tot het takenpakket behoren van een kinderbegeleider kinderen:

- 'Stelt professionele documentatie voor kinderen of ouders samen en houdt het actueel' (Id 18949)
- Wat er beschreven staat is niet van toepassing op de kinderbegeleider buitenschoolse opvang. Dit is eerder voor een verantwoordelijke

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle kinderen, ouders, collega's en anderen				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Respekteert elke persoon 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis over verschillende opvoedingsvisies • Basiskennis van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind • Kennis van de principes over omgaan met diversiteit in de kinderopvang: verschillende achtergronden, maatschappelijk kwetsbare gezinnen, kinderen met een beperking • Kennis van deontologisch handelen in de kinderopvang
<ul style="list-style-type: none"> • Staat open voor verschillende meningen over opvoeding 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Kent de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Helpt kinderen om respect te tonen voor anderen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Laat kinderen in de opvang, tijdens de activiteiten op een positieve manier kennismaken met gelijkenissen en verschillen tussen kinderen, gezinnen en de wereld om hen heen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Respekteert de privacy van alle personen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Respekteert de thuistaal van elk kind 	✓			
2. Observeert het gedrag van het kind, reflecteert hierover en stemt zijn handelen hierop af				
<ul style="list-style-type: none"> • Kijkt naar het gedrag van de kinderen en gaat na hoe ze zich voelen en of ze betrokken zijn op wat er om hen heen gebeurt 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van pedagogie • Kennis over de basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van schoolgaande kinderen • Kennis over welbevinden en betrokkenheid van kinderen • Kennis van ziektepreventie en gezondheidsbevordering bij kinderen (dieet, culturele achtergrond of opvattingen) • Kennis van ontwikkeling van kinderen uit de basisschool op fysiek, psychisch, sociaal-relacioneel, emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak • Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang
<ul style="list-style-type: none"> • Bespreekt wat hij gezien heeft met een collega/de verantwoordelijke en past waar nodig zijn manier van omgaan met de kinderen aan 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vangt signalen van het kind op en bespreekt deze met collega's en de ouders 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Herkent de symptomen van ziek zijn (koorts, diarree, braken) 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
3. Biedt kinderen een gevarieerde vrije tijd aan, stimuleert hun ontwikkeling, gaat uit van hun talenten en ondernemingszin				
<ul style="list-style-type: none"> Kijkt naar de talenten van de kinderen en geeft hen op een leuke en uitdagende manier kansen om te spelen en zich te ontplooiën 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van inrichten van stimulerende speelomgeving voor schoolgaande kinderen Basiskennis van pedagogie Kennis over de basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van schoolgaande kinderen Kennis over welbevinden en betrokkenheid van kinderen Kennis van procedures om de veiligheid van de kinderen te garanderen Kennis van ontwikkeling van kinderen uit de basisschool op fysiek, psychisch, sociaal-relatieel, emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang Kennis van animatie- en spelvormen met schoolgaande kinderen Kennis van de basisinrichting van stimulerende leefomgeving voor schoolgaande kinderen (interessante hoeken, infrastructuur en uitrusting (materialen)) Kennis van informatiebronnen (sites om spelactiviteiten op te zoeken, bijscholingen,...) Kennis van taalstimulering en van het omgaan met meertaligheid Kennis van Nederlands (Kan zich spontaan uitdrukken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de kinderen en kan rapporteren aan
<ul style="list-style-type: none"> Geeft elk kind ruimte om op zijn eigen manier en volgens zijn interesses te spelen, dingen te ondernemen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Speelt mee en speelt in op datgene waarmee het kind bezig is, improviseert, is creatief en expressief 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bevordert de zelfstandigheid van de kinderen en helpt enkel wanneer nodig 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Biedt activiteiten aan op maat van de kinderen en met een bepaalde uitdaging of moeilijkheidsgraad 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Moedigt het kind aan tot initiatief 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Organiseert en begeleidt activiteiten 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				anderen. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
4. Ondersteunt het kind bij al zijn activiteiten				
• Laat ruimte voor vrij spel en biedt keuzemogelijkheden	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van inrichten van stimulerende speelomgeving voor schoolgaande kinderen • Basiskennis van pedagogie • Kennis over de basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van schoolgaande kinderen • Kennis van procedures om de veiligheid van de kinderen te garanderen • Kennis van heffen en tillen van jonge kinderen • Kennis van ontwikkeling van kinderen uit de basisschool op fysiek, psychisch, sociaal-relacioneel, emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak • Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang • Kennis van animatie- en spelvormen met schoolgaande kinderen • Kennis van de basisinrichting van stimulerende leefomgeving voor schoolgaande kinderen (interessante hoeken, infrastructuur en uitrusting (materialen)) • Kennis van informatiebronnen (sites om spelactiviteiten op te zoeken, bijscholingen,...) • Kennis van taalstimulering en van het omgaan met meertaligheid • Kennis van Nederlands (Kan zich spontaan uitdrukken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de
• Speelt gericht mee (bijvoorbeeld voetballen)	✓			
• Brengt iets vernieuwends aan bij het spel	✓			
• Tilt en draagt de jonge kinderen			✓	
• Werkt op kindhoogte			✓	
• Neemt deel aan de spel- en bewegingsactiviteiten van de kinderen	✓			
• Kijkt en luistert naar de kinderen en speelt hierop in		✓		
• Praat veel met de kinderen op alle momenten van de dag en maakt gebruik van een rijke taal (spreekt in volzinnen en geen kindertaal)	✓			
• Zet een kind aan tot nieuwe, onbekende activiteiten (grenzen verleggen)	✓			
• Communiceert met de kinderen, ouders en anderen	✓			
• Zorgt voor structuur tijdens het opvangmoment	✓			
• Zorgt ervoor dat de dagindeling duidelijk is voor het kind	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				kinderen en kan rapporteren aan anderen. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
5. Geeft kansen aan kinderen om hun sociale vaardigheden te oefenen, stimuleert positieve contacten tussen de kinderen onderling en stelt grenzen				
• Toont interesse en is alert voor wat er zich in de groep afspeelt		✓		<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van groepsprocessen • Kennis over de basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van schoolgaande kinderen • Kennis over welbevinden en betrokkenheid van kinderen • Kennis van taalstimulering en van het omgaan met meertaligheid • Kennis van Nederlands (Kan zich spontaan uitdrukken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de kinderen en kan rapporteren aan anderen. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
• Zorgt voor een positieve sfeer in de groep	✓			
• Stimuleert positieve en respectvolle contacten tussen kinderen onderling	✓			
• Geeft kinderen ruimte om verdraagzaam te leren samen spelen	✓			
• Stelt grenzen en leert kinderen omgaan met grenzen en het nemen van verantwoordelijkheden	✓			
• Geeft kinderen inspraak in wat ze tijdens hun vrije tijd doen (of niet doen)	✓			
6. Herkent de sociaal-emotionele behoeften van het kind en speelt hierop in				
• Geeft elk kind het gevoel dat hij /zij welkom is en erbij hoort	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van pedagogie • Kennis over de basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van schoolgaande kinderen • Kennis over welbevinden en betrokkenheid van kinderen • Kennis van ontwikkeling van kinderen uit de basisschool op fysiek, psychisch, sociaal-relacioneel, emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak • Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang
• Benadert elk kind op een positieve manier	✓			
• Merkt op als een kind bang, boos, blij of verdrietig is en verwoordt de gevoelens van het kind	✓			
• Reageert gepast als kinderen er nood aan hebben, geeft hen elk de nodige aandacht	✓			
• Ziet probleemgedrag (bv. pesten) en conflicten (ruzie maken), en speelt hier gepast op in		✓		
7. Zorgt voor een stimulerende, veilige, hygiënische en gezonde speelomgeving voor kinderen				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Richt de ruimte in met speelhoeken die aansluiten bij de interesses van en diversiteit onder de kinderen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van inrichten van stimulerende speelomgeving voor schoolgaande kinderen Kennis van ziektepreventie en gezondheidsbevordering bij kinderen (dieet, culturele achtergrond of opvattingen) Kennis van procedures om de veiligheid van de kinderen te garanderen Kennis van de basisinrichting van stimulerende leefomgeving voor schoolgaande kinderen (interessante hoeken, infrastructuur en uitrusting (materialen))
<ul style="list-style-type: none"> Zorgt voor een veilige omgeving en voor veilig materiaal voor kinderen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Past de basisprincipes ter preventie van ziekte en ter bevordering van de gezondheid toe 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Gaat adequaat om met onverwachte situaties 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Handelt volgens de voorgeschreven procedures als de veiligheid van een kind in gevaar is 		✓		
8. Werkt samen met ouders en erkent hen als eerste opvoeder				
<ul style="list-style-type: none"> Erkent en waardeert de ouders als eerste opvoeder 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van de lokale context waarin kinderen opgroeien Kennis van de principes over omgaan met diversiteit in de kinderopvang: verschillende achtergronden, maatschappelijk kwetsbare gezinnen, kinderen met een beperking Kennis van deontologisch handelen in de kinderopvang Kennis over communicatie met ouders in de kinderopvang Kennis van Nederlands (Kan zich spontaan uitdrukken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de kinderen en kan rapporteren aan anderen. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
<ul style="list-style-type: none"> Stelt vragen over de aanpak en de gewoonten van het kind en over de verwachtingen van de ouders ten aanzien van de opvang 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Overlegt met de ouders over een aanpak van het kind in de opvang 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Vertelt hoe het kind zich voelt in de opvang en waarmee het bezig is geweest 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Werkt samen met ouders op basis van vertrouwen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Vraagt feedback aan de ouders over de opvang en gaat hier constructief mee om 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Luistert actief naar bezorgdheden, klachten of problemen van de ouders 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Stelt ouders onderling aan elkaar voor en stimuleert ontmoeting tussen ouders 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
9. Werkt samen met anderen in functie van de opvang van het kind				
• Werkt activiteiten uit met medewerkers van organisaties en scholen in de buurt	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van organisaties waarmee je in de kinderopvang samenwerkt • Kennis van ontwikkeling van kinderen uit de basisschool op fysiek, psychisch, sociaal-relacioneel, emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak
• Wisselt informatie uit	✓			
• Neemt met kinderen (en/of ouders) deel aan activiteiten in de buurt	✓			
• Werkt op vraag van ouders samen met anderen (bv. als een kind specifieke zorg nodig heeft): past gemaakte afspraken toe, wisselt informatie en ervaringen uit, overlegt over de aanpak van het kind	✓			
10. Werkt samen, geeft feedback en maakt afspraken				
• Overlegt met collega's, verantwoordelijke, over de aanpak en opvolging van kinderen (individueel of groep)	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de principes over omgaan met diversiteit in de kinderopvang: verschillende achtergronden, maatschappelijk kwetsbare gezinnen, kinderen met een beperking • Kennis van deontologisch handelen in de kinderopvang • Kennis van basismethoden voor (zelf-)reflectie
• Bespreekt met collega's, verantwoordelijke, het omgaan met ouders	✓			
• Houdt rekening met de gevoeligheden en de verscheidenheid aan mensen	✓			
• Geeft conflicten tijdig aan en maakt ze bespreekbaar		✓		
• Geeft en aanvaardt feedback	✓			
11. Reflecteert over de werking en draagt bij tot het verbeteren van de kinderopvang				
• Stelt het eigen handelen in vraag	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis over vormen van kinderopvang • Kennis van basismethoden voor (zelf-)reflectie
• Luistert actief	✓			
• Bekijkt een probleem door de bril van de verschillende betrokken personen (bijvoorbeeld het kind, zijn ouders, een collega)	✓			
• Zoekt in overleg met collega's, pedagogisch ondersteuner naar een gezamenlijke	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
oplossing				
<ul style="list-style-type: none"> • Verbetert het eigen handelen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bedenkt samen met collega's verbeterpunten voor de werking van de buitenschoolse opvang 	✓			
12. Begeleidt de kinderen bij hun aankomst en afhaalmoment				
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft nieuwe kinderen in de opvang de kans om te wennen en maakt hen wegwijs 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van pedagogie • Kennis over de basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van schoolgaande kinderen • Kennis over welbevinden en betrokkenheid van kinderen • Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang
<ul style="list-style-type: none"> • Heet elk kind welkom en neemt afscheid als het weg gaat. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vertelt aan ouders hoe het kind zich voelt in de opvang en waarmee hij/zij bezig is geweest 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Noteert de aanwezigheden 			✓	
13. Organiseert en begeleidt eetmomenten (vieruurtje, (eventueel) lunch op woensdagmiddag)				
<ul style="list-style-type: none"> • Herkent de behoeften van kinderen aan eten, drinken en stemt de praktische organisatie hierop af 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis over de basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van schoolgaande kinderen • Kennis over welbevinden en betrokkenheid van kinderen • Kennis van ziektepreventie en gezondheidsbevordering bij kinderen (dieet, culturele achtergrond of opvattingen) • Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang
<ul style="list-style-type: none"> • Organiseert het eetmoment voor een groep kinderen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Hanteert voedings- en dieetvoorschriften voor het kind 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Begeleidt eetmomenten volgens de leeftijd, ontwikkeling en mogelijkheden van de kinderen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Helpt de kleuter om zelfstandig te eten, te drinken 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Stemt de duur van het eetmoment af op de behoeften van het kind 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Heeft tijdens het eetmoment aandacht voor de beleving van het kind 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
14. Organiseert rust- en bewegingsmomenten				
• Herkent de behoeften van een kind aan rust	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis over welbevinden en betrokkenheid van kinderen • Kennis van levensreddend handelen van 0 tot 12 jaar • Kennis van ontwikkeling van kinderen uit de basisschool op fysiek, psychisch, sociaal-relacioneel, emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak • Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang
• Zorgt ervoor dat kinderen die er nood aan hebben, kunnen rusten of hun huiswerk kunnen maken	✓			
• Herkent de behoeften van kinderen aan beweging en geeft hen hiertoe de ruimte	✓			
• Stimuleert de kinderen tot bewegen	✓			
• Geeft kinderen ruimte om rond te hangen, niets te doen, vrij te spelen	✓			
15. Zorgt voor de kinderen in functie van hun behoeften				
• Past de verzorging aan de behoeften van het kind aan			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van pedagogie • Kennis over welbevinden en betrokkenheid van kinderen • Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang
• Ziet wat er gebeurt en speelt er op in	✓			
• Geeft elk kind individuele aandacht	✓			
• Reageert rechtvaardig op conflictsituaties	✓			
• Helpt het kind om voor zichzelf te zorgen			✓	
• Helpt -in samenspraak met de ouders - om de kleuter zindelijk te worden	✓			

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis over verschillende opvoedingsvisies
- Basiskennis over vormen van kinderopvang
- Basiskennis van groepsprocessen
- Basiskennis van organisaties waarmee je in de kinderopvang samenwerkt
- Basiskennis van de lokale context waarin kinderen opgroeien
- Basiskennis van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind
- Basiskennis van inrichten van stimulerende speelomgeving voor schoolgaande kinderen

- Basiskennis van pedagogie
- Kennis van de principes over omgaan met diversiteit in de kinderopvang: verschillende achtergronden, maatschappelijk kwetsbare gezinnen, kinderen met een beperking
- Kennis van deontologisch handelen in de kinderopvang
- Kennis over de basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van schoolgaande kinderen
- Kennis over communicatie met ouders in de kinderopvang
- Kennis over welbevinden en betrokkenheid van kinderen
- Kennis van ziektepreventie en gezondheidsbevordering bij kinderen (dieet, culturele achtergrond of opvattingen)
- Kennis van procedures om de veiligheid van de kinderen te garanderen
- Kennis van levensreddend handelen van 0 tot 12 jaar
- Kennis van heffen en tillen van jonge kinderen
- Kennis van ontwikkeling van kinderen uit de basisschool op fysiek, psychisch, sociaal-relatieel, emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak
- Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang
- Kennis van animatie- en spelvormen met schoolgaande kinderen
- Kennis van de basisinrichting van stimulerende leefomgeving voor schoolgaande kinderen (interessante hoeken, infrastructuur en uitrusting (materialen))
- Kennis van basismethoden voor (zelf-)reflectie
- Kennis van informatiebronnen (sites om spelactiviteiten op te zoeken, bijscholingen,...)
- Kennis van taalstimulering en van het omgaan met meertaligheid
- Kennis van Nederlands (Kan zich spontaan uitdrukken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de kinderen en kan rapporteren aan anderen. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)

Cognitieve vaardigheden

- Respecteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Kent de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Helpt kinderen om respect te tonen voor anderen
- Laat kinderen in de opvang, tijdens de activiteiten op een positieve manier kennismaken met gelijkenissen en verschillen tussen kinderen, gezinnen en de wereld om hen heen
- Respecteert de privacy van alle personen
- Respecteert de thuistaal van elk kind
- Kijkt naar het gedrag van de kinderen en gaat na hoe ze zich voelen en of ze betrokken zijn op wat er om hen heen gebeurt
- Bespreekt wat hij gezien heeft met een collega/de verantwoordelijke en past waar nodig zijn manier van omgaan met de kinderen aan
- Vangt signalen van het kind op en bespreekt deze met collega's en de ouders
- Herkent de symptomen van ziek zijn (koorts, diarree, braken)
- Kijkt naar de talenten van de kinderen en geeft hen op een leuke en uitdagende manier kansen om te spelen en zich te ontplooien
- Geeft elk kind ruimte om op zijn eigen manier en volgens zijn interesses te spelen, dingen te ondernemen
- Speelt mee en speelt in op datgene waarmee het kind bezig is, improviseert, is creatief en expressief

- Bevordert de zelfstandigheid van de kinderen en helpt enkel wanneer nodig
- Biedt activiteiten aan op maat van de kinderen en met een bepaalde uitdaging of moeilijkheidsgraad
- Moedigt het kind aan tot initiatief
- Organiseert en begeleidt activiteiten
- Laat ruimte voor vrij spel en biedt keuzemogelijkheden
- Speelt gericht mee (bijvoorbeeld voetballen)
- Brengt iets vernieuwends aan bij het spel
- Neemt deel aan de spel- en bewegingsactiviteiten van de kinderen
- Praat veel met de kinderen op alle momenten van de dag en maakt gebruik van een rijke taal (spreekt in volzinnen en geen kindertaal)
- Zet een kind aan tot nieuwe, onbekende activiteiten (grenzen verleggen)
- Communiceert met de kinderen, ouders en anderen
- Zorgt voor structuur tijdens het opvangmoment
- Zorgt ervoor dat de dagindeling duidelijk is voor het kind
- Zorgt voor een positieve sfeer in de groep
- Stimuleert positieve en respectvolle contacten tussen kinderen onderling
- Geeft kinderen ruimte om verdraagzaam te leren samen spelen
- Stelt grenzen en leert kinderen omgaan met grenzen en het nemen van verantwoordelijkheden
- Geeft kinderen inspraak in wat ze tijdens hun vrije tijd doen (of niet doen)
- Geeft elk kind het gevoel dat hij /zij welkom is en erbij hoort
- Benadert elk kind op een positieve manier
- Merkt op als een kind bang, boos, blij of verdrietig is en verwoordt de gevoelens van het kind
- Reageert gepast als kinderen er nood aan hebben, geeft hen elk de nodige aandacht
- Richt de ruimte in met speelhoeken die aansluiten bij de interesses van en diversiteit onder de kinderen
- Zorgt voor een veilige omgeving en voor veilig materiaal voor kinderen
- Past de basisprincipes ter preventie van ziekte en ter bevordering van de gezondheid toe
- Erkent en waardeert de ouders als eerste opvoeder
- Stelt vragen over de aanpak en de gewoonten van het kind en over de verwachtingen van de ouders ten aanzien van de opvang
- Overlegt met de ouders over een aanpak van het kind in de opvang
- Vertelt hoe het kind zich voelt in de opvang en waarmee het bezig is geweest
- Werkt samen met ouders op basis van vertrouwen
- Vraagt feedback aan de ouders over de opvang en gaat hier constructief mee om
- Luistert actief naar bezorgdheden, klachten of problemen van de ouders
- Stelt ouders onderling aan elkaar voor en stimuleert ontmoeting tussen ouders
- Werkt activiteiten uit met medewerkers van organisaties en scholen in de buurt
- Wisselt informatie uit
- Neemt met kinderen (en/of ouders) deel aan activiteiten in de buurt
- Werkt op vraag van ouders samen met anderen (bv. als een kind specifieke zorg nodig heeft): past gemaakte afspraken toe, wisselt informatie en ervaringen uit, overlegt over de aanpak van het kind
- Overlegt met collega's, verantwoordelijke, over de aanpak en opvolging van kinderen (individueel of groep)
- Bespreekt met collega's, verantwoordelijke, het omgaan met ouders
- Houdt rekening met de gevoeligheden en de verscheidenheid aan mensen
- Geeft en aanvaardt feedback

- Stelt het eigen handelen in vraag
- Luistert actief
- Bekijkt een probleem door de bril van de verschillende betrokken personen (bijvoorbeeld het kind, zijn ouders, een collega)
- Zoekt in overleg met collega's, pedagogisch ondersteuner naar een gezamenlijke oplossing
- Verbetert het eigen handelen
- Bedenkt samen met collega's verbeterpunten voor de werking van de buitenschoolse opvang
- Geeft nieuwe kinderen in de opvang de kans om te wennen en maakt hen wegwijs
- Heet elk kind welkom en neemt afscheid als het weg gaat.
- Vertelt aan ouders hoe het kind zich voelt in de opvang en waarmee hij/zij bezig is geweest
- Herkent de behoeften van kinderen aan eten, drinken en stemt de praktische organisatie hierop af
- Organiseert het eetmoment voor een groep kinderen
- Hanteert voedings- en dieetvoorschriften voor het kind
- Begeleidt eetmomenten volgens de leeftijd, ontwikkeling en mogelijkheden van de kinderen
- Stemt de duur van het eetmoment af op de behoeften van het kind
- Heeft tijdens het eetmoment aandacht voor de beleving van het kind
- Herkent de behoeften van een kind aan rust
- Zorgt ervoor dat kinderen die er nood aan hebben, kunnen rusten of hun huiswerk kunnen maken
- Herkent de behoeften van kinderen aan beweging en geeft hen hiertoe de ruimte
- Stimuleert de kinderen tot bewegen
- Geeft kinderen ruimte om rond te hangen, niets te doen, vrij te spelen
- Ziet wat er gebeurt en speelt er op in
- Geeft elk kind individuele aandacht
- Reageert rechtvaardig op conflictsituaties
- Helpt -in samenspraak met de ouders - om de kleuter zindelijk te worden

Probleemoplossende vaardigheden

- Kijkt en luistert naar de kinderen en speelt hierop in
- Toont interesse en is alert voor wat er zich in de groep afspeelt
- Ziet probleemgedrag (bv. pesten) en conflicten (ruzie maken), en speelt hier gepast op in
- Gaat adequaat om met onverwachte situaties
- Handelt volgens de voorgeschreven procedures als de veiligheid van een kind in gevaar is
- Geeft conflicten tijd aan en maakt ze bespreekbaar
- Helpt de kleuter om zelfstandig te eten, te drinken

Motorische vaardigheden

- Tilt en draagt de jonge kinderen
- Werkt op kindhoogte
- Noteert de aanwezigheden

- Past de verzorging aan de behoeften van het kind aan
- Helpt het kind om voor zichzelf te zorgen

Omgevingscontext

- Het beroep wordt uitgeoefend binnen een omgeving waar de kinderbegeleider structuur aanbrengt voor de kinderen.
- De kinderbegeleider gaat om met een verscheidenheid aan kinderen, gezinnen, externen en collega's.
- De kinderbegeleider werkt in de gezinsopvang of in de groepsopvang.
- De kinderbegeleider in groepsopvang (groep van minimaal 9 kinderen) werkt in team onder leiding van verantwoordelijke.
- De kinderbegeleider gezinsopvang (groep maximaal tot en met 8 kinderen) kan beroep doen op de verantwoordelijke.
- In de buitenschoolse groepsopvang wordt er meestal gewerkt met deeltijdse jobs, met een variabel, onderbroken (voor schooltijd, na schooltijd) uurrooster.
- Tijdens schoolvakanties zijn kinderen een hele dag in de opvang.
- In de gezinsopvang kunnen er naast schoolgaande kinderen ook baby's en peuters opgevangen worden.
- Het aantal kinderen en de groepssamenstelling verandert van het moment en de activiteit. Sommige kinderen komen uitsluitend tijdens de vakantie. Andere komen een beperkt aantal dagen.
- De kinderbegeleider werkt samen met verschillende groepen: bijvoorbeeld met de kinderen en met de ouders
- De leeftijden van de kinderen variëren tussen de 2½ jaar en het moment waarop de kinderen de basisschool verlaten, Als er ook baby's en peuters gelijktijdig worden opgevangen, is de variëteit nog groter.
- In de opvang zijn er soms kinderen met een beperking/ specifieke ontwikkelingsbehoefte.
- De kinderbegeleider begeleidt de kinderen op weg van en naar de school.
- Na een schooldag kunnen kinderen in de opvang nood hebben aan rust of aan ruimte om zich af te reageren.

Handelingscontext

- De kinderbegeleider gaat empathisch om met kinderen en ouders.
- De kinderbegeleider is betrouwbaar en werkt loyaal samen met collega's en externen.
- De kinderbegeleider handelt integer en ethisch.
- De kinderbegeleider verdeelt zijn aandacht tussen de zorg voor één kind en het aandacht hebben voor de groep.
- De kinderbegeleider bouwt een vertrouwensrelatie op met de kinderen.
- De kinderbegeleider bekijkt de ontwikkeling van kinderen als een geheel en verbindt de zorg- en pedagogische activiteiten.
- De kinderbegeleider stelt zich flexibel op.
- De kinderbegeleider is georganiseerd en kan gestructureerd werken.
- De kinderbegeleider neemt initiatief.
- De kinderbegeleider werkt ergonomisch en kan kinderen tillen en dragen en werkt op kindhoogte.

- Het werken met een groep kinderen vergt stressbestendigheid om tegemoet te komen aan de behoeften van de verschillende kinderen.
- De kinderbegeleider is alert om de veiligheid van de kinderen te garanderen en de risico's op ongevallen te beperken.
- De kinderbegeleider neemt een sensitief- responsieve basishouding aan: de signalen en de behoeften van de kinderen opmerken, juist interpreteren en er op een gepaste manier op ingaan.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het stellen van prioriteiten tijdens de dagelijkse werking op basis van de signalen en de behoeften van de kinderen
- het indelen van eigen werkzaamheden
- het organiseren van activiteiten
- structurerend te werken

Is gebonden aan

- procedures
- opvangplan
- de eigenheid van het kind
- gemaakte afspraken met ouders, teamleden, de organisator, de pedagogisch ondersteuners

Doet beroep op

- de ouders voor het uitwisselen van de dagelijkse informatie over het welzijn van het kind
- de verantwoordelijke om afspraken te maken over de aanpak van een kind, de afspraken bij ziekte, ongeval van een kind
- de verantwoordelijke als er klachten zijn, een crisis
- de verantwoordelijke voor vragen over de praktische organisatie
- collega's om informatie uit te wisselen en af te toetsen
- deskundigen als het gaat over de aanpak van kinderen met specifieke zorgbehoeften

Verantwoordelijkheid

- Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle kinderen, ouders, collega's en anderen
- Observeert het gedrag van het kind, reflecteert hierover en stemt zijn handelen hierop af
- Biedt kinderen een gevarieerde vrije tijd aan, stimuleert hun ontwikkeling, gaat uit van hun talenten en ondernemingszin
- Ondersteunt het kind bij al zijn activiteiten
- Geeft kansen aan kinderen om hun sociale vaardigheden te oefenen, stimuleert positieve contacten tussen de kinderen onderling en stelt grenzen
- Herkent de sociaal-emotionele behoeften van het kind en speelt hierop in
- Zorgt voor een stimulerende, veilige, hygiënische en gezonde speelomgeving voor kinderen

- Werkt samen met ouders en erkent hen als eerste opvoeder
- Werkt samen met anderen in functie van de opvang van het kind
- Werkt samen, geeft feedback en maakt afspraken
- Reflecteert over de werking en draagt bij tot het verbeteren van de kinderopvang
- Begeleidt de kinderen bij hun aankomst en afhaalmoment
- Organiseert en begeleidt eetmomenten (vieruurtje, (eventueel) lunch op woensdagmiddag)
- Organiseert rust- en bewegingsmomenten
- Zorgt voor de kinderen in functie van hun behoeften

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Voor de beroepsuitoefening van 'Kinderbegeleider schoolgaande kinderen' is het beschikken van volgende attesten en/of voldoen aan volgende voorwaarden wettelijk verplicht:

- Attest kennis van levensreddend handelen bij kinderen zoals bepaald in BVR van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen (en wijzigingen)
- Attest medische geschiktheid zoals bepaald in BVR van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen (en wijzigingen)
- minimum 18 jaar zijn zoals bepaald in BVR van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen (en wijzigingen)
- Uittreksel uit het strafregister, model 2 zoals bepaald in BVR van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen (en wijzigingen)

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Aantal kinderbegeleiders in de kinderopvang		
	<u>Aantal</u>	Datum
Kinderbegeleiders groepsopvang baby's en peuters Op basis van de cijfers op 01.01.2016 van 85% van de organisatoren groepsopvang	8.989	1/1/2016
Kinderbegeleiders gezinsopvang baby's en peuters Op basis van het aantal vergunde kinderopvanglocaties gezinsopvang	5.642	31/12/2015
<u>Kinderbegeleiders</u> <u>gezinsopvang schoolgaande</u> <u>kinderen</u>	223	31/12/2015
<u>Kinderbegeleiders</u> <u>groepsopvang schoolgaande</u> <u>kinderen</u>	4200	1/1/2016

Vacatures

De ontvangen vacatures maken geen verschil tussen de kinderbegeleiders baby's en peuters en de kinderbegeleiders schoolgaand kind.

In de ontvangen vacatures werd wel een verschil gemaakt tussen kinderverzorgers en begeleiders kinderopvang.

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector

i. *Spreiding over de betrokken sectoren*

Deze tabel geeft een beeld van de vacatures (ontvangen vacatures 2015) van alle kinderverzorger.

Beroep/Arbeidscircuit/ Sector	11 Antwerpen - Boom	12 Mechelen	13 Turnhout	22 Leuven	24 M. voorde	31 Brugge	34 Kortrijk - Roeselare	35 Oostende - Ieper	41 Aalst - Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas - Dendermonde	74 Limburg Oost	76 Limburg West	99 Buiten Vlaanderen	En niet of zelf
MC3825 Kinderverzorger															
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld															
11. Overige industrie				8				1							9
14. Groot- en kleinhandel	2							1	1						4
16. Horeca en toerisme	1				1									6	8
17. Informatica, media en telecom	1														1
18. Financiële diensten										2					2
19. Zakelijke dienstverlening						1		2			1				4
21. Diensten aan personen	4	3			1		2	1	1		1	2	1	48	64
23. Openbare besturen	1			1	2	2	2		0	2	1		1	6	18
24. Onderwijs	22	5	2	6	13		2	12	4	9	9		1	32	117
25. Gezondheidszorg	2	1		1	1	3	1			1	1		1	5	17
26. Maatschappelijke dienstverlening	60	18	6	85	90	23	7	15	13	30	21	5	21	22	416
27. Overige dienstverlening														1	1
Totaal	93	27	8	101	108	29	14	32	19	44	34	7	25	120	661
NECzU via werving- en selectiekantoren															
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	7		1		1	1				1				1	12
Totaal	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12
Uitzendopdrachten															
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	10	9	6	42		10	37	4	3	64	1	9	16	8	219
21. Diensten aan personen					8										8
Totaal	10	9	6	42	8	10	37	4	3	64	1	9	16	8	225
Totaal MC3825 Kinderverzorger	110	36	15	143	115	40	51	36	22	109	35	16	41	129	898

Deze tabel geeft een beeld van de vacatures (ontvangen vacatures 2015) van begeleider kinderopvang.

Beroep/Arbeidscircuit/Sector	11 Antwerpen - Boom	12 Mechelen	13 Turnhout	22 Leuven	24 Vilvoorde	31 Brugge	34 Kortrijk - Roeselare	35 Oostende - Ieper	41 Aalst - Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas - Dendermonde	74 Limburg Oost	75 Limburg West	99 Buiten Vlaanderen	Eindtotaal
PC1820 Begeleider kinderopvang															
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld															
04. Grafische nijverheid, papier en karton				1											1
11. Overige industrie						1		1							2
14. Groot- en kleinhandel	1						3			1					5
16. Horeca en toerisme	1		1										3	5	10
17. Informatica, media en telecom	1														1
19. Zakelijke dienstverlening									3						3
21. Diensten aan personen	8	1	2		1	1	1		2			2		7	25
22. Ontspanning, cultuur en sport	3														3
23. Openbare besturen	51	10	2	8	5	4	37	7	8	7	5	7	24	6	181
24. Onderwijs	11	4	10	20	33	12	21	15	12	14	11		3	40	206
25. Gezondheidszorg	2	1		1	2	1	3				1			8	19
26. Maatschappelijke dienstverlening	130	24	34	162	177	28	44	18	19	55	20	35	32	51	829
27. Overige dienstverlening			2										1		3
Totaal	208	40	51	192	218	47	109	41	44	77	37	44	63	117	1288
NECzU via werving- en selectiekantoren															
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling									1			1		1	3
Totaal									1			1		1	3
Uitzendopdrachten															
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	10	4		8	4	2	5	2	30	21	1	6	1	1	95
21. Diensten aan personen						33									33
Totaal Uitzendopdrachten	10	4		8	4	37	5	2	30	21	1	6	1	1	128
Totaal PC1820 Begeleider kinderopvang	218	44	51	200	255	49	114	43	75	98	38	51	64	119	1419

i. **Aantal openstaande vacatures (aantal, spreiding, evolutie)**

In de ontvangen vacatures werd een verschil gemaakt tussen kinderverzorgers en begeleiders kinderopvang, deze 2 groepen werden in deze tabel samengenomen.

Openstaande vacatures (aantal, evolutie dec 2013-dec 2014 en dec 2015) voor het beroep 'begeleiders kinderopvang'.

Jaartal	Dec/2013	Dec/2014	Dec/2015
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld	193	293	212
NECzU via werving- en selectiekantoren	26	0	2
Uitzendopdrachten	56	54	72
TOTAAL	275	347	286

- Openstaande vacatures voor het beroep begeleiders kinderopvang (aantal, december 2015)

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
NEC rechtstreeks VDAB.	24	13	4	36	41	11	9	8	2	11	7	3	11	32	212
NEC werving- en selectiekantoren										1		1			2
Uitzendopdrachten	2	1		4	34		10	1		16	1	1		2	72
TOTAAL															286

ii. **Evolutie van het aantal vacatures (in de tijd)**

Jaartal	2013	2014	2015
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld	1735	1903	1949
NECzU via werving- en selectiekantoren	66	55	15
Uitzendopdrachten	247	276	353
TOTAAL	2048	2234	2317

In de ontvangen vacatures werd wel een verschil gemaakt tussen kinderverzorgers en begeleiders kinderopvang, deze werden in deze tabel samengenomen.

III. Spreiding van het aantal ontvangen vacatures per provincie en/of regio

Deze tabel geeft een overzicht van ontvangen vacatures begeleiders kinderopvang per regio in 2015

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buizen Vlaanderen	Totaal
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld	301	67	59	293	326	76	123	73	63	121	71	51	88	237	1949
NECzU via werving- en selectiekantoren	7		1		1	1			1	1		1		2	15
Uitzendopdrachten	20	13	6	50	43	12	42	6	33	85	2	15	17	9	353
TOTAAL	328	80	66	343	370	99	165	79	97	207	73	67	105	248	2317

In de ontvangen vacatures werd wel een verschil gemaakt tussen kinderverzorgers en begeleiders kinderopvang, deze werden in deze tabel samengenomen.

4. Samenhang

kinderbegeleider

kinderbegeleider